

THƯ VIỆN
TỈNH SƠN LA

ĐC.547
T310V



DC 5 6 1 6

TRÚC THANH

TÌM VỀ CỘT NGUỒN VĂN HÓA NÚI



NHÀ XUẤT BẢN VĂN HÓA - THÔNG TIN

MỤC LỤC

CHƯƠNG I

TRUYỀN THỐNG YÊU NƯỚC VÀ ĐẶC TRƯNG VĂN HÓA VÙNG MIỀN NÚI PHÍA BẮC

- | | |
|---|----|
| 1. TÂY BẮC HÙNG VĨ ĐỊA LINH | 6 |
| 2. TÂY BẮC VÙNG ĐẤT CỘI NGUỒN | 10 |
| 3. TÂY BẮC TRUYỀN THỐNG HÀO HÙNG | 14 |
| 4. TÂY BẮC THỜI KỲ CẬN HIỆN ĐẠI | 19 |
| 5. TÂY BẮC TRONG THỜI ĐẠI HỒ CHÍ MINH | 23 |
| 6. ĐỊA VỰC CƯ TRÚ VÙNG ĐÔNG BẮC | 33 |
| 7. ĐÔNG BẮC VÙNG ĐẤT CỔ | 38 |
| 8. ĐÔNG BẮC ĐA SẮC TỘC | 41 |
| 9. TRUYỀN THỐNG ĐOÀN KẾT YÊU NƯỚC VÙNG ĐÔNG BẮC | 44 |
| 10. ĐÔNG BẮC VÙNG ĐẤT CÁCH MẠNG | 53 |

CHƯƠNG II

ĐI TÌM BẢN SẮC VĂN HÓA VÙNG MIỀN

- | | |
|---|----|
| 1. NHẬN DIỆN BẢN SẮC VĂN HÓA TỘC NGƯỜI | 62 |
| 2. KHÁI QUÁT VĂN HÓA CÁC DÂN TỘC VÙNG ĐÔNG BẮC | 63 |
| 3. KHÁI QUÁT VĂN HÓA CÁC DÂN TỘC VÙNG TÂY BẮC | 66 |
| 4. KHÁI QUÁT VĂN HÓA CÁC DÂN TỘC MIỀN TRUNG | 69 |
| 5. KHÁI QUÁT VĂN HÓA CÁC DÂN TỘC VÙNG TÂY NGUYÊN | 71 |
| 6. KHÁI QUÁT VĂN HÓA CÁC DÂN TỘC VÙNG ĐÔNG NAM BỘ | 75 |
| 7. KHÁI QUÁT VĂN HÓA CÁC DÂN TỘC VÙNG TÂY NAM BỘ | 78 |
| 8. KHÁI QUÁT VỀ NGÔN NGỮ, ĐỊA BÀN CƯ TRÚ
CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ VIỆT NAM | 80 |

9. KHÁI QUÁT VỀ TÍNH ĐA DẠNG PHONG PHÚ CỦA LỄ HỘI DÂN GIAN CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ	84
10. TÌM HIỂU YẾU TỐ VĂN HÓA BẢN ĐỊA MIỀN NÚI, TRUNG DU PHÍA BẮC	87
11. ĐỘC ĐÁO YẾU TỐ VĂN HÓA BẢN ĐỊA TRƯỜNG SƠN - TÂY NGUYÊN	94
12. NHẬN DIỆN BẢN SẮC TRƯỜNG SƠN - TÂY NGUYÊN	104
13. TUỔI TRẺ VỚI VĂN HÓA DÂN TỘC	108
14. BẢO TỒN PHÁT HUY DI SẢN VĂN HÓA DÂN TỘC THỜI KỲ ĐỔI MỚI	115

CHƯƠNG III

KHÔNG GIAN SỐNG - DẤU ẤN VÙNG CƯ TRÚ

1. SẮC XUÂN TRÊN NHỮNG MIỀN ĐẤT CỔ	128
2. TÂY BẮC HÒN NGỌC NGÀY MAI CỦA TỔ QUỐC	135
3. DU LỊCH QUA MIỀN TÂY BẮC	140
4. VOI BUỒN ĐỒN	145
5. PHIÊN CHỢ XÁ NHÈ LUNG TRỜI TÂY BẮC	147
6. LÀNG CỦA NGƯỜI CO Ở TRƯỜNG SƠN	148
7. DU LỊCH LÀNG KON K'TU TÂY NGUYÊN	150
8. ĐIỂM DU LỊCH BUỒN CỔ B'LIÈNG HỒ LẮC	152
9. NÉT ĐẸP MƯỜNG LÒ TÂY BẮC	155
10. VƯỜN QUỐC GIA TRÊN NÓC NHÀ ĐẤT NƯỚC	157
11. CÁT TIÊN DI SẢN CỰC NAM TRƯỜNG SƠN	159
12. THÔNG ĐIỆP MÙA XUÂN TỪ NHỮNG BÃI ĐÁ CỔ MIỀN NÚI PHÍA BẮC	161
13. THÁP CHĂM CỔ KÍNH	163
14. CHÙA KHMER - KỶ QUAN VÙNG SÔNG NƯỚC CỬU LONG	165
15. NHÀ RÔNG, TƯỢNG, MỒ ĐẬM CHẤT SỬ THI TÂY NGUYÊN HÙNG TRẮNG	168

16. MÁI NHÀ CÓ SAO CHIỀU SAO SỚM	173
17. NGÔI NHÀ TRÂU ĐỤC, TRÂU CÁI CỦA NGƯỜI SÁN CHAY	176
18. NHÀ SÀN MƯỜNG ĐÁNG RỪA THIÊNG MIỀN THUNG LŨNG	179
19. ĐIỂM HỘI TỤ VĂN HÓA GIA ĐÌNH NGƯỜI MƯỜNG	183
20. TẬP QUÁN HÁI LƯỢM TỪ GÓC NHÌN VĂN HÓA	186
21. NGƯỜI KHƠ MÚ VUI HỘI MÙA MẶNG MỘC	187
22. MẶNG RỪNG TRONG ĐỜI SỐNG NGƯỜI MIỀN NÚI	189
23. TẬP QUÁN SẢN XUẤT Ê ĐÊ	194
24. TÍN NGƯỠNG RỪNG NÙNG	194
25. TỤC LÊN NHÀ LÚA CỦA NGƯỜI S'TIÊNG	196
26. CHIẾC NỎ TRONG ĐỜI SỐNG NGƯỜI MIỀN NÚI	197
27. VĂN HÓA SẢN XUẤT LA HỦ	199
28. TẬP QUÁN SẢN XUẤT CHƠ RO	200
29. VĂN HÓA CHỌN ĐẤT BRU - VĂN KIỂU	202
30. VĂN HÓA SẢN XUẤT CỦA NGƯỜI CHỨT	204
31. NGƯỜI THÁI VỚI VĂN HÓA LÚA NƯỚC	205
32. TẬP QUÁN CƯ TRÚ BA NA	207

CHƯƠNG IV

DI SẢN - BẢN SẮC VĂN HÓA TỘC NGƯỜI

1. MÙA XUÂN THĂM VƯỜN DI SẢN NHÂN LOẠI VIỆT NAM	210
2. BÍ ẨN SÁCH CỔ MIỀN TÂY BẮC	214
3. ỨNG XỬ VỚI SÁCH CỔ, THƯ TỊCH CỔ VÙNG DÂN TỘC	218
4. CẦN ƯU ĐÃI NGHỆ NHÂN VÀ NGƯỜI CÓ UY TÍN	222
5. SUY NGẪM VỀ BẢO TỒN PHÁT TRIỂN BẢN SẮC VĂN HÓA MƯỜNG	227
6. ĐI TÌM NGÔN NGỮ CỔNG CHIÊNG MƯỜNG	231
7. NHẠC CỤ DÂN TỘC MÔNG TRONG XÂY DỰNG ĐỜI SỐNG VĂN HÓA	243
8. XEM MÚA RỐI TÀY	247
9. HÁT THEN - ĐÀN TÍNH	248
10. ĐỜI SỐNG ÂM NHẠC CỦA NGƯỜI BRÂU	252

11. RÔBĂM - KỊCH MÚA NGƯỜI KHMER	254
12. ĐÀN ĐÁ NHẠC CỤ NGUYÊN SƠ KỲ ĐIỆU	255
13. VĂN HÓA TỘC NGƯỜI BỐ Y - NÉT ĐẸP VÙNG CAO	257
14. VĂN HÓA BRU - VÂN KIỀU	259
15. BẢN SẮC CỦA NGƯỜI GIA RAI	260
16. NÉT VĂN HÓA MẠ	262
17. VĂN HÓA CỦA NGƯỜI CỐNG	263
18. ĐỜI SỐNG VĂN HÓA CỦA NGƯỜI BA NA	265
19. ĐỜI SỐNG CỦA NGƯỜI KHÁNG	268
20. TÍN NGƯỠNG CỦA NGƯỜI CHU RU	270
21. TÍN NGƯỠNG CỦA NGƯỜI CHƠ RO	273
22. TÍN NGƯỠNG ĐA THẦN RAGLAI	275
23. VĂN HÓA TÍN NGƯỜI CỦA NGƯỜI CHĂM	276
24. VĂN HÓA NGƯỜI HOA NAM BỘ	578
25. ĐẶC ĐIỂM VĂN HOÁ TÍN NGƯỠNG DÂN TỘC THÁI	280
26. ẨM ỆT - PHO SỬ THI THÂN THOẠI DÂN TỘC THÁI	288
27. NGƯỜI MƯỜNG VỚI NỀN VĂN HÓA PHONG PHÚ ĐA DẠNG	293

CHƯƠNG V

TRANG PHỤC TRUYỀN THỐNG - ĐIỆN MẠO

NHỮNG VÙNG VĂN HÓA

1. TÌM HIỂU TRANG PHỤC DÂN TỘC THIỂU SỐ	298
2. NHẬN DIỆN VĂN HÓA TRANG PHỤC CÁC DÂN TỘC	307
3. PHÁT TRIỂN NGHỀ THỦ CÔNG GẮN VỚI BẢO TỒN PHÁT HUY TRANG PHỤC TRUYỀN THỐNG CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ Ở VIỆT NAM	316
4. VĂN HÓA TRANG PHỤC CỦA NGƯỜI LÔ LÔ	319
5. TRANG PHỤC TRUYỀN THỐNG DÂN TỘC THÁI	322
6. TRANG PHỤC DÂN TỘC BA NA	323
7. TRANG PHỤC TRUYỀN THỐNG CỦA PHỤ NỮ MƯỜNG	325

8. NÉT ĐẸP TRANG PHỤC HÀ NHÌ	326
9. BỘ TRANG PHỤC PHỤ NỮ ĐAO	327

CHƯƠNG VI

CHỢ TÌNH - TỪ MỘT GÓC NHÌN VĂN HÓA

1. SỐNG THỬ HAY ĐI SIM TÌM VỢ?	330
2. NGỦ CHƠI TRONG NHÀ GIỮ KIẾNG CHO RỪNG	331
3. ĐỘC ĐÁO CƯỚI BUỘC CHỈ CỔ TAY	333
4. HÔN NHÂN XÁCH GÙI - MỞ CỬA	335
5. KÉO VỢ, BẮT VỢ HAY CƯỚP VỢ	336
6. CHỢ TÌNH MIỀN TÂY XỨ NGHỆ	338
7. CHỢ TÌNH TRÊN CAO NGUYÊN ĐÁ	339
8. CHỢ TÌNH TRONG MÂY SA PA	340
9. CHỢ TÌNH HÁNG PÒ XỨ LẠNG	341
10. NGỦ CHUNG - TẬP QUÁN TÌM BẠN TÌNH XƯA MÀ KHÔNG CŨ	343
11. CHẠY TRỐN TÌM CHỒNG, VỠ MÔNG KÉN VỢ	345
12. TRAI GÁI VÀO RỪNG TRÙM CHẴN CHỌN BẠN ĐỜI	347
13. ĐÊM CHỢ SUỐI TÌNH NÊN CHỒNG NÊN VỢ	348
14. NGỦ "DUÔNG" TRƯỚC RỒI MỚI ĐƯỢC CƯỚI SAU	350
15. TẬP TỤC NGỦ THĂM KÉN CHỒNG CHỌN VỢ	351
16. TRAI GÁI MƯỜNG "NGỦ CHƠI" LỰA CHỌN BẠN ĐỜI	353
17. NHỮNG ĐÊM TÌNH ÁI TRƯỚC HÔN NHÂN	355
18. ĐÊM SIM CÓ PHẢI LÀ TỤC LỆ SỐNG THỬ?	356
19. BÙA YÊU MỐI NHÂN DUYÊN HAY MÊ TÍN	358
20. NHẬN DIỆN LOÀI DƯỢC LIỆU ĐỂ LUYỆN BÙA YÊU?	360
21. CÓ HAY KHÔNG BÙA YÊU XỨ NÚI?	361
22. DUYÊN DÁNG THỨ BÙA YÊU PHẢI "LUYỆN" SUỐT ĐỜI	362
23. GÁI GIẾ - TRIỀNG "BẮT CHỒNG"	364
24. CỬI CƯỚI NGƯỜI HAY NGƯỜI CƯỚI CỬI	365
25. CHUYỆN TÌNH BI THƯƠNG VÀ TỤC CÀ RĂNG	367

26. TÌNH YÊU ĐẸP VÀ HÔN NHÂN LẠ NGƯỜI GIÁY	369
27. LÊN SUỐI GIÀNG DỰ CƯỚI NGƯỜI MÔNG	370
28. TẬP QUÁN VÒNG ĐỜI KHƠ MÚ	372
29. PHONG TỤC VÒNG ĐỜI BÂU	374
30. ĐÁM CƯỚI NGƯỜI DAO	375

CHƯƠNG VII

TRÒ ĐIỂN - TRÒ CHƠI CÀNG CŨ CÀNG MỚI

1. NHỮNG TRÒ CHƠI TRỜI CHO	378
2. TẾT TRUNG THU VỚI TRÒ CHƠI DÂN GIAN	381
3. BẢO TỒN PHÁT HUY TRÒ CHƠI DÂN GIAN CHO TRẺ EM NÔNG THÔN	383
4. TĂNG CƯỜNG CÁC HOẠT ĐỘNG - VUI CHƠI - GIẢI TRÍ CHO TRẺ EM VÙNG DÂN TỘC	387
5. MÚA SƯ TỬ TRÒ CHƠI TẾT TRUNG THU	392
6. LỄ HỘI ĐUA NGỰA TÂY BẮC	395
7. CÀ KHEO MƯỜNG	396
8. NÂNG CÁNH ĐIỀU CHĂM BAY MÃI	400
9. CHỢI ĐÊ Ở VÙNG CAO NGUYÊN ĐÁ HÀ GIANG	402
10. VUI VỚI TRÒ ĐÁNH YẾN CỦA NGƯỜI MÔNG	403
11. CHIẾC NỎ TRONG ĐỜI SỐNG NGƯỜI MIỀN NÚI	407

CHƯƠNG VIII

VĂN HÓA LỄ HỘI - BỨC THÔNG ĐIỆP CỘI NGUỒN

1. NHÂN DIỆN VĂN HÓA LỄ HỘI	410
2. LỄ HỘI ĐẠP TRỐNG MA COONG Ở MIỀN TÂY QUẢNG BÌNH	414
3. TẾT LÚA CHƠ RO TRƯỜNG SƠN	416
4. LỄ HỘI CÚNG BẾN NƯỚC Ê ĐÊ TÂY NGUYÊN	418
5. LỄ HỘI LÚA CƠ TU	421
6. HỘI GIỌT NƯỚC BA NA	422

7. NGƯỜI SI LA LÀM LỄ CÚNG BÀN	424
8. ÂM VANG HỘI VOI BUỒN ĐỒN	425
9. LỄ CƠM MỚI CỦA NGƯỜI MƯỜNG	429
10. LỄ CÚNG TỔ TIÊN THẦN RỪNG	431
11. VĂN HÓA LỄ HỘI DÂN TỘC MÔNG	433
12. HỘI GẦU TÀO LỄ HỘI ĐÓN NĂM MỚI CỦA ĐỒNG BÀO MÔNG	436
13. LỄ HỘI CẦU TRĂNG CỦA NGƯỜI TÀY	441
14. LỄ CẦU MƯA H' RÊ	443
15. NGƯỜI XINH MUN CẦU MÙA	445
16. HỘI XUỐNG ĐỒNG VÙNG ĐÔNG BẮC	447
17. NGHI THỨC CƠM MỚI Ở NGƯỜI CHỨT Ở BẮC TRƯỜNG SƠN	449
18. LỄ HỘI CẦU PHÚC CỦA NGƯỜI THÁI	450
19. VỀ MIỀN LỄ HỘI HOA BAN	452
20. LỄ TRĨA LÚA VÀ TẾT CƠM MỚI BRU VÂN KIỆU	456
21. TÍN NGƯỠNG ĐA THẦN RAGLAI	458
22. TÍN NGƯỠNG CỦA NGƯỜI CHU RU	459
23. LỄ HỘI ĐÌNH LÀNG DÂN TỘC THỔ	461
24. ĐĂM MÂY NGƯỜI ĐAO QUẦN TRẮNG	463
25. HỘI MÙA MẶNG MỘC KHƠ MÚ	464
26. NGƯỜI KHƠ MÚ MỞ HỘI XÊN BẢN	466
27. NGƯỜI SÁN CHÍ MỞ HỘI CẦU MÙA	468
28. LỄ, HỘI CỦA NGƯỜI HRÊ	469
29. LỄ HỘI MỪNG VỀ LÀNG MỚI BŘAU	471
30. NGƯỜI MNÔNG DĂNG TRÊU MỪNG MÙA	473
31. LỄ QUAY ĐẦU TRÊU CỦA NGƯỜI S'TIENG	475
32. ĐĂM TRÊU TẾ THẦN HỘI NHÀ RÔNG BA NA	476
33. TẾT XUÂN TRÊN MIỀN TÂY BẮC	478
34. HỘI KHAI HẠ MƯỜNG BI ĐỆ NHẤT VÙNG MƯỜNG	481
35. LỄ CƠM MỚI TRONG NGÔI NHÀ MƯỜNG	483